

Urette skyder sig ind under Frihedsprincippet, og at man i Virkeligheden aabenbarer en indre Svaghed, naar man ikke overfor Offentligheden tør fremlægge aabent og lige ud ad Landevejen Forsømsstatistikken i Friskolerne, akkurat som den fremlægges for de offentlige Skolers Vedkommende. Vægningen her vil bidrage til at svække Friskolens Anseelse, og det ønsker jeg ikke, thi jeg mener, at paa meget betydelige Punkter har den danske Friskole gjort værdifulde Indskud i den danske Pædagogik. Derfor er det efter min Mening yderst uklogt, at Friskolen tilsyneladende mangler Tapperhed paa dette Punkt.

Endelig ønsker jeg at gøre et Par Bemærkninger i Anledning af det, man kalder den store Kommission. Naar jeg bruger det Udtryk, tænker jeg egentlig ikke paa Antallet af Kommissionens Medlemmer, men mere paa Værdien af det Arbejde, Kommissionen skulde gøre, det er i denne Betydning, jeg vil kalde den „den store Kommission“. Angaaende dette Spørgsmaal mente det ærede Medlem fra Vervingen (Jensen-Sønderup), at man burde foretrække flere Kommissioner i Stedet for een stor. Det forekommer mig, at det vilde være at gøre hele dette Arbejde umaadelig Fortræd, dersom man i Stedet for den store Kommission valgte at nedsætte flere mindre. Sagen er nemlig den, at en af de Ting, som vort Opdragelsessystem lider under, er, at man i saa høj Grad trækker hver til sin Side. Jeg vil tillade mig at illustrere det ganske kort ved et Eksempel. Folkeskoleloven og de Cirkulærer eller Skrivelser, som i Henhold til den udsendes af Ministeriet til Vejledning for Lærerne, har blandt andet den Særegenskab, at der ikke er noget Paabud om Undervisning i Naturvidenskab i Folkeskolen, men da man gerne vil have, at Børnene skal lære lidt af Naturen at kende, siger et ministerielt Cirkulære, at det blandt andet og særlig godt kan ske derved, at man i den danske Læsebog, som bruges i Skolen, optager smaa Skildringer af Naturen, f. Eks. af Pindsvinet. Hvorledes staar det nu med Almenskoleloven og de Cirkulærer, som er knyttede til denne Lov, med Hensyn til det samme Spørgsmaal? I Almenskoleloven er for det første Naturvidenskab et paabudt Fag, men dernæst hedder det i de af Ministeriet udsendte Cirkulærer, at naar man skal undervise paa fyldestgørende Maade i Naturvidenskab, skal Eleven bringes til selv at se Tingene paa første Haand. Her har vi to diametralt modsatte Tanke-

gange indenfor to forskellige Grupper af den offentlige Skole, og medens den sidste er rigtig — det er en given Ting, at det at se Tingene selv og tænke selv er den rette Vej til at opdrage ordentligt —, er den første fuldkommen taabelig, thi det er ikke alene ingen videre Nytte til at lære noget om et Pindsvin eller en Muldvarp, ved at man læser det, men det kan blive i høj Grad direkte skadeligt, thi naar Børnene i den danske Læsebog læser en Historie om, hvordan Pindsvinet bygger og lever, undergraver man Interessen hos Barnet, der er en lille født Naturforsker, for at se Tingen i Naturen, saa at han ikke iagttager det Fænomen, der er lige udenfor Døren. Man siger derved indirekte til ham: Du skal ikke se paa Pindsvinet, lille Peter, det fortælles der om i din danske Læsebog, og der kan du meget nemmere faa Besked om det. I mangfoldige Tilfælde vil Resultatet blive, at lille Peter holder op med at bruge sine egne Øjne og sin Forstand.

Hvis vi nedsætter smaa Kommissioner, løber vi den store Risiko, at en Kommission for een Type Skoler i metodisk Henseende trækker i een Retning, medens en anden Kommission for en anden Type Skoler trækker i stik modsat Retning, og det faar igen Konsekvenser med Hensyn til Læreruddannelsen. Hvis vi nemlig ser paa, hvad der er det centrale i Forskellen paa Læreruddannelsen ved Seminarierne og paa Læreruddannelsen ved Universitetet, vil vi finde, at det er dette, at man paa det ene Sted fortæller Eleverne, hvordan det er, og paa det andet Sted vænner dem til selv at undersøge, hvordan det er, og derfor koster det den ene Type Lærere et overordentlig stort Selvarbejde, hvis de skal kunne gøre Fyldest, naar man opstiller de moderne Krav til Elevens selvstændige Arbejde, thi da de blev undervist, var det ud fra helt andre Principper. Opdragelsen bør være en Enhed og præges af eet Synspunkt — det kan godt være, at det, jeg har, er forkert, men det kan drøftes i en Kommission, det kan ogsaa være, at det er det rigtige og det andet forkert, men een Ting kan vi være sikre paa er urigtigt og det er at have væsensforskellige Skoletyper, thi det vil atter føre med sig væsensforskellige Uddannelsesanstalter for Skolernes Lærere, og det maa føre til, at enten den ene eller den anden Lærertype ikke rigtig slaar til, naar de skal til at virke i Typer af Skoler af vidt forskellig Art. Det kan man komme ud over, dersom man nedsætter een stor Kom-